

Лідери ХХІ століття. Формування особистості харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій: Матеріали ІІ міжнародної науково-практичної конференції 26-27 вересня 2019 р. / За заг. ред. Романовського О.Г., – Х.: НТУ «ХПІ», 2019. – 251 с.

Автори несуть повну відповідальність за опубліковані матеріали.

Містить матеріали ІІ міжнародної науково-практичної конференції з актуальних проблем лідерства та розвитку лідерського потенціалу засобами гуманітарних технологій.

Організаційний комітет:

Голова оргкомітету – **Романовський Олександр Георгійович**, завідувач кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна, член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор.

Заступник голови оргкомітету – **Панфілов Юрій Іванович**, начальник методичного відділу НТУ «ХПІ», кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна.

Вчений секретар – **Тіняков Артем Олександрович**, доцент кафедри фізичного виховання НТУ «ХПІ», кандидат педагогічних наук.

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», 2019

Список літератури

1. Кононец Н. В. Кайдзен-технологія як педагогічна технологія ресурсно-орієнтованого навчання. *Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т імені Григорія Сковороди". Додаток 1 до Вип.35, Том IX(60): Тем. вип. "Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору"*. К. : Гнозис, 2015. С. 147–154.
2. Нестуля С. І., Нестуля О. О., Карманенко В. В. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера : практикум з курсу «Основи лідерства» для студентів усіх напрямів підготовки. К., 2012. 221 с.
3. Нестуля С. І. Дидактичні засади формування лідерської компетентності майбутніх бакалаврів з менеджменту в освітньому середовищі університету. (Дис. докт. пед. наук). Полтава, 2019.

*Олійник Тетяна Олексіївна,
Сахарова Євгенія Петрівна,
Минко Петро Євгенович
м. Харків, Україна*

Національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВІДКРИТОГО НАВЧАННЯ

Реалізація проекту ХНПУ щодо запровадження дистанційного навчання відбувається в умовах зміни освітнього ландшафту, що потребує врахування інновацій як в технологічній сфері, так й ініціатив провідних університетів світу щодо розвитку професійної ідентичності студентів. Не має сумнівів, істотні зміни системи освіти, в

першу чергу, зумовлені рухом за масовий доступ до освітніх можливостей, який поступово трансформувався у політику відкритих освітніх ресурсів та відкритої освіти. Дослідження перспектив феномену «Відкриті освітні ресурси» (ВОР як відкритого ліцензованого контенту для навчальної спільноти) зумовило розвиток відповідної політики, наслідком чого стає ретельне вивчення концепції відкритого та гнучкого навчання.

ВОР – це ресурси (за визначенням Фонда Вільяма і Флори Хьюлетт, що фінансує Університет, який відкриває доступ до ступенів вищої освіти на основі ВОР для студентів у всьому світі) для викладання, навчання та дослідження, які перебувають (або були випущені) у відкритому доступі, яка дозволяє їх вільне та багатократне використання. ВОР включають укомплектовані курси, модулі, підручники, тести, навчальні матеріали, потокове відео, програмне забезпечення та будь-які інші інструменти, матеріали чи методи, що надають підтримку в доступі до знань.

Концепція «відкритості» включає кілька ключових вимірів, по-перше, це визначає інклюзивний і рівний доступ до освітніх можливостей для всіх, тобто все життя незалежно від соціальних, економічних і політичних умов кожна людина повинна мати доступ до освітніх можливостей. По-друге, його ціннісний принцип полягає в тому, що потрібно мати свободу і гнучкість у виборі режиму, середовища, часу, місця і темпу навчання. Третій аспект: освіта є основною потребою, що пов'язано з випуском ВОР під відкритою ліцензією (дозволяє доступ, використання, адаптацію та перерозподіл іншими суб'єктами без будь-яких витрат для користувача) [5].

Безперечно, така політика демонструє глибоку прихильність до загальнолюдських цінностей (доступу, справедливості, взаємної поваги та відкритості), які узгоджуються з цінностями всієї спільноти. Водночас, напрямки такої політики передбачають, що (1) ВОР мають бути якісними при розробці та опрацюванні навчальних матеріалів, (2) визнання потенціалу ВОР для розширення доступу та підвищення якості навчання та викладання на всіх рівнях, що гарантовано ліцензією Creative Commons, (3) створення та використання ВОР є пріоритетним завданням.

Для реалізації гнучкого навчання та професійного розвитку у провідних університетах створюється координаційний центр для надання допомоги співробітникам і студентам, включаючи розбудову потенціалу через інтеграцію ВОР та МВОК (масовий відкритий онлайн курс) у викладання та навчання. Співробітники, що їх опрацьовують, мають реалізовувати політику якості викладання та дослідження щодо розробки, використання і повторного застосовування. Водночас до руху ВОР мають заохочуватися студенти у відповідності з прийнятими правилами наукової роботи, що, безумовно, сприяє розвитку професійної ідентичності студентів. Однак, зрозуміло, що для розв'язання актуалізованої проблеми, необхідно розглядати її з позицій світоглядно-компетентнісного підходу [3].

Зауважимо, на думку деяких дослідників, відкриті ініціативи розглядаються як руйнівні, що, безперечно, відображає трансформаційний вплив ВОР та МВОК на існуючі навчальні програми. Зокрема, суперечність між критеріями компетенцій на локальних рівнях та вимогами до компетенцій у глобальному вимірі обумовлює

пріоритети першочергових трендів у сфері освітнього лідерства, забезпечення якості навчання, досконалості університетського середовища [2, 3, 4] на засадах студентоцентрованого підходу [1] та цифрової грамотності майбутніх фахівців. Зрозуміло, існують деякі перешкоди руху ВОР: (i) певна складність використання, що закладено під час розробки, для тих, хто не розуміє педагогічних особливостей ВОР, (ii) відсутність прозорих переваг в навчанні для окремих дисциплін та студентів, (iii) культура вчених, що створили свої ВОР, але не бажають подальшого поширення або не мають часу для підготовки деталізованих пояснень для викладання іншими.

Список літератури

1. Бахрушин В. Реалізація засад студентоцентрованого підходу в законодавстві України про вищу освіту / В. Бахрушин // Університети і лідерство. Київ: ІВО НАПН України. — 2018. — Т.1(5). — Режим доступу : <https://doi.org/10.31874/2520-6702-2018-5-1-3-12>
2. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд / за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. — Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. — 84 с.
3. Рябченко В. Університетське середовище та його вплив на розвиток особистості студента: актуалізація проблеми з позицій світоглядно-компетентнісного підходу / В. Рябченко // Університети і лідерство. Київ: ІВО НАПН України. — 2018. — Т.2(6). — Режим доступу : <https://doi.org/10.31874/2520-6702-2018-6-2-72-116>
4. Психологія управлінської діяльності лідера: навчальний посібник / Романовський О. Г., Пономарьов О. С., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В.. — Харків, 2017. — 100 с.

5. Brown, M. (2017). A Critical Guide for Policy-Makers on the Great Unbundling of Higher Education. In G. Ubachs, L. Konings, & M. Brown (Eds.), *The envisioning report for empowering universities* (pp. 10-12). Maastricht, NL: EADTU. Retrieved from www.eadtu.eu

УДК 378:37.032

*Панамарьова Ольга Борисівна,
Ігнатюк Ольга Анатоліївна
м. Харків, Україна*

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*

**СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ
БАЗОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ
ТЕХНИКІВ-ТЕХНОЛОГІВ (ГІДРАВЛІКІВ)
В ХКТК НТУ «ХПІ»**

Сучасне суспільство потребує активних фахівців, з актуальними компетенціями, здатних швидко й уміло визначати цілі власної діяльності, прогнозувати досягнення, будувати взаємини з людьми, працювати в команді, тобто повною мірою проявляти свій творчий потенціал та лідерські якості, які повинні неодмінно реалізуватися у подальшій професійній діяльності. Сучасні промислові роботодавці цінують людей, які вміють успішно діяти у середовищі з швидкозмінними сучасними технологіями, оперативно реагувати на ці зміни, самостійно приймати рішення, організовувати індивідуальну та колективну роботу й відповідати за її результати.

Зміна сучасної стратегічної мети професійної підготовки, орієнтація на результативність діяльності спеціалістів зумовили запровадження в науковий обіг

ЗМІСТ

Пленарне засідання

<i>Нестуля Олексій Олексійович, Нестуля Світлана Іванівна</i> Лідерство в управлінській традиції стародавніх цивілізацій.....	3
<i>Бабаєв Володимир Миколайович, Пазиніч Станіслав Миколайович</i> Вчення учителя, як взірєць сучасного лідерства.....	6
<i>Семенова Алла Василівна</i> Застосування специфічних психопедагогічних методик у контексті розвитку культури мовлення сучасного лідера.....	13
<i>Ленка Дубовицька, Михал Вархола</i> Императрица Мария Терезия – настоящий лидер своего времени	17
<i>Лозовой Віктор Олексійович</i> Формування лідерської культури.....	21
<i>Пономарьов Олександр Семенович, Харченко Алла Олександрівна</i> Лідерство і соціально-економічний розвиток.....	24
<i>Романовський Олександр Георгійович, Малєєва Олександра Анатоліївна</i> Особливості сучасного лідера в науці та освіті.....	28

Mircea Valentin Carlan

Doina Mortoiu

Consideration about the high education infrastructure
in the public administration.....32

СЕКЦІЯ 1

Игумнова Ольга

Лидерство – важнейший компонент
эффективного руководства.....38

Чебакова Юлія Григорівна,

Голякова Євгенія Олександрівна

Необхідність та особливості формування
комунікативних здібностей у майбутніх
психологів-лідерів у процесі фахової підготовки.....41

Пантя Лариса

Стресс на рабочем месте – вызов для
современного лидера44

Пономарьов Олександр Семенович,

Долгарев Анатолій Васильович,

Чеботарьов Микола Корнійович

Онтологічні аспекти взаємодії лідера і команди.....48

Резнік Світлана Миколаївна

Викладацьке лідерство
в сучасних умовах інформатизації.....53

Торяник Жанна Іванівна,

Омеляненко Денис Олегович

Впровадження лідерства в систему децентралізації
органів місцевого самоврядування в Україні.....56

<i>Фурманець Борис Іванович</i> Научно-концептуальные основы модели лидерского потенциала	59
---	----

<i>Черемський Максим Петрович</i> Лідер як творча особистість	63
--	----

СЕКЦІЯ 2

<i>Асєєва Ірина Володимирівна, Кравцова Наталія Вікторівна, Конкін Валерій Миколайович</i> Харизматичне лідерство як чинник соціального прогресу	67
--	----

<i>Луценко Богдан Володимирович</i> Роль гуманітарних технологій у процесі професійної підготовки офіцера-лідера	71
--	----

<i>Панфілов Юрій Іванович, Поліщук Денис Костянтинович</i> Лідерство як феномен управління командою	73
--	----

<i>Солодовник Тетяна Олександрівна, Сабада Юлія Олександрівна,</i> Роль лідера-керівника в управлінні організацією	82
---	----

<i>Костиця Ірина Валентинівна, Петров Микола Михайлович</i> Формування навичок тайм-менеджменту у майбутніх психологів-лідерів	87
--	----

<i>Гура Тетяна Віталіївна, Чміль Анна Олегівна</i> Розподіл управлінських ролей в команді: організаційний аспект	89
<i>Гура Тетяна Віталіївна, Кротінова Карина Миколаївна</i> Потенціал адміністративно-організаційного механізму управління в системі формування та розвитку іміджу керівника державного підприємства	92
<i>Гура Тетяна Віталіївна, Трубиліна Вілена Валентинівна</i> Роль лідера у формуванні кадрової стратегії у банківських установах	96
<i>Костыря Ирина Валентиновна, Гохина Наталья Александровна</i> Развитие внимания, как необходимого психического процесса, при становлении будущих лидеров	99
<i>Костира Ірина Валентинівна, Корженко Аліна Сергіївна</i> Роль гендерних стереотипів у формуванні майбутнього психолога-лідера	103

СЕКЦІЯ 3

<i>Ирина Казиня, Ростислав Копытов</i> Особенности подготовки профессионалов в области самонастраивающихся систем управления	107
---	-----

Кельсина Дина, Копытов Ростислав

Исследование результативности алгоритмов

лояльного сопровождения организаций..... 110

Грень Лариса Миколаївна,

Дідух Ірина Іванівна

Управлінська діяльність керівника-лідера вищого

навчального закладу освіти і-її рівня акредитації 114

СЕКЦІЯ 4

Юшко Олексій Володимирович,

Глядя Сергій Олександрович

Лідерські навички в управлінні

фізичним вихованням студентів НТУ «ХПІ»..... 118

Блошенко Олена Іванівна

Формування моральних якостей студентів в процесі

занять фізичною культурою та спортом

як умова виховання лідерів..... 122

Долгарева Марія Георгіївна,

Матузна Наталія Анатоліївна

Розвиток лідерських якостей студентської молоді

за допомогою застосування практик йоги..... 126

Зінченко Ліна Володимирівна

Професійна відповідальність як фундаментальна

лідерська якість майбутніх тренерів

фізичної культури і спорту..... 130

Плужнікова Юлія Юріївна

Розвиток дисципліни як лідерської ознаки

засобами аеробіки..... 132

<i>Тіняков Артем Олександрович</i> Харизматичне лідерство спортивного тренера	134
--	-----

<i>Федорина Тетяна Євгеніївна,</i> <i>Рилова Анастасія</i> Спорт як важливий фактор становлення особистості лідера	138
---	-----

СЕКЦІЯ 5

<i>Авдимирець Наталія Василівна</i> Філософське бачення розвитку суспільства і держави	142
--	-----

<i>Альохіна Наталія Вікторівна</i> Тренінг з формування психологічної готовності до лідерської діяльності майбутніх фармацевтів	146
---	-----

<i>Костиця Ірина Валентинівна,</i> <i>Анохіна Анастасія Олександрівна</i> Використання ефекту соціальної фасилітації для формування лідерських якостей у майбутніх психологів	148
---	-----

<i>Бенгард Олександр Олегович,</i> <i>Ігнатюк Ольга Анатоліївна</i> Особливості професійного розвитку майбутніх молодших спеціалістів електромеханіків на засадах дуальної системи навчання в умовах харківського комп'ютерно-технологічного коледжу НТУ «ХПІ»	152
--	-----

<i>Бороненко Дар'я Віталіївна</i> Готовність до соціальної взаємодії у майбутніх педагогів-лідерів	155
<i>Горбач Ігор Олександрович</i> Особистісно-рефлексивний компонент, як необхідна складова лідерського потенціалу майбутніх фахівців з правоохоронної діяльності пенітенціарної системи України	159
<i>Грень Лариса Миколаївна, Лола Наталія Миколаївна</i> Формування лідерських якостей у молодших спеціалістів в умовах вищого закладу освіти і-її рівня акредитації	162
<i>Жукова Оксана Анатоліївна, Андреев Тимур Юрійович.</i> Використання психолого-педагогічних технологій як запорука успішного процесу формування лідерських якостей сучасного фахівця	166
<i>Кайдалова Лідія Григорівна, Романовська Олена Олександрівна</i> Формування лідерських якостей у магістрів освітніх, педагогічних наук засобами тренінгових технологій	169
<i>Колісник Олександр Олександрович, Ігнатюк Ольга Анатоліївна</i> Інформаційно-комунікативні технології, як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів	172

<i>Комишан Анатолій Іванович, Власенко Кристина Олегівна</i> Психолого-педагогічні аспекти формування лідерських якостей у фахівців соціальних сфер.....	176
<i>Комишан Анатолій Іванович, Короп Анастасія Олегівна</i> Актуальність формування лідерських якостей у соціальних працівників.....	179
<i>Комишан Анатолій Іванович, Полічко Тетяна Владиславівна</i> Метод проектів у формуванні лідерських якостей студентів.....	183
<i>Лутаєва Тетяна Василівна</i> Педагогічні умови формування лідерських якостей сучасного фахівця-міжнародника.....	186
<i>Манєва Росіца Іліянова, Ігнатюк Ольга Анатоліївна</i> Застосування елементів електронного навчання в процесі фахової підготовки майбутніх ІТ-фахівців	190
<i>Нестуля Світлана Іванівна, Кононець Наталія Василівна</i> Упровадження системи кайдзен в освітньому середовищі університету як необхідна умова формування лідерської компетентності студентів.....	194

*Олійник Тетяна Олексіївна,
Сахарова Євгенія Петрівна,
Минко Петро Євгенович*
Особливості розвитку професійної ідентичності
студентів в умовах відкритого навчання..... 198

*Панамарьова Ольга Борисівна,
Ігнатюк Ольга Анатоліївна*
Сучасні технології формуванні базових компетентностей
у майбутніх техніків-технологів (гідравліків)
в ХКТК НТУ «ХПІ»..... 202

*Петренко Вікторія Олександрівна,
Ігнатюк Ольга Анатоліївна*
Особливості формування професійно значущих
якостей майбутніх викладачів закладів вищої
освіти в умовах магістратури..... 206

Пінчук Ірина Олександрівна
Розвиток лідерських якостей майбутніх
учителів початкових класів у процесі
формування іншомовної
комунікативної компетентності..... 209

*Синявина Лариса Владимировна,
Филянина Неля Николаевна,
Долгая Елена Александровна*
Проблемы формирования лидерских качеств
будущих специалистов в заведениях высшего образования .. 213

Скірко Ганна Захарівна.
Формування лідерських якостей фахівця з дошкільної
освіти в умовах сучасної освітньої реформи..... 216

СЕКЦІЯ 6

<i>Середа Наталія Вкторівна, Банделет Катерина Олексіївна</i> Формування комунікативної компетентності майбутніх педагогів-лідерів у закладах вищої освіти.....	221
<i>Боченко Ольга Вячеславовна</i> Лидер- педагог: требования к личности.....	224
<i>Каблаш Вікторія Вадимівна</i> Особливості підготовки майбутніх викладачів - лідерів з психологічних дисциплін.....	228
<i>Наливайко Олексій Олексійович</i> Форсайт дослідження в освіті.....	230
<i>Письменицька Юлія Андріївна</i> Особливості адаптації молодого викладача до практичної діяльності.....	234
<i>Старовойт Світлана Миколаївна</i> Цілі та цінності сучасної професійної підготовки інженерно-педагогічних кадрів.....	238

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ
ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**Лідери ХХІ століття. Формування особистості
харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій**

2019 року

Головний редактор *проф. Романовський О.Г.*

Відповідальні за випуск

доц. Панфілов Ю.І.

доц. Тіняков А.О.